

Vita Kalnciema
STEINWAY & SONS

Dzīve kopā ar MŪZIKU un ĒRĢELĒM

Arnoldu Dimantu (29.05.1961.–03.12.2021.) atceroties

Cik grūti domāt par Arnoldu Dimantu vairs tikai pagātnes formā! Droši vien tā ir ne vien man, bet arī daudziem citiem Latvijas ērģelniekiem un visiem, kas Arnoldu pazina un bieži ar viņu sadarbojās.

Nē, Arnolds Dimants pats īsti nemaz nebija ērģelnieks, ja nu kāds šo rindiņu lasītājs tā varētu iedomāties, virsrakstu izlasot. Arnolds bija visu daudzo ērģelnieku palīgs – ērģeļu asistents pie milzīgajām Rīgas Doma ērģelēm. Tiesa gan, ērģeļspēli viņš dažus gadus bija apguvis mūsu *alma mater* ērģelnieka Pētera Sīpolnieka vadībā, tomēr ērģelnieka profesiju savai dzīvei neizvēlējās.

Dzīve izrādījās īsāka, nekā domāts vai cerēts. Kopā ar ērģelniekiem vasaras sākumā vēl paspējām nosvinēt Arnolda sešdesmito dzimšanas dienu, bet jau decembrī gandrīz nespējām noticēt pēkšņajai ziņai, ka viņa dzīves soļi negaidīti apstājušies, slēpojot sniegotajos Siguldas pakalnos. Pēkšņās aiziešanas, šķiet, ir tās sāpīgākās. Taču, kad laiks pamazām sāk dziedēt sāpīgu brūci, sākam aptvert, cik daudz labu un gaišu atmiņu sakrājies daudzu gadu garumā.

Mūsu ceļi pirmo reizi krustojās jau mūzikas vidusskolā, kur gan Arnolds, gan es mācījāties klavieru klasē. Biju aculieciniece arī skaistam jaunības gadu draudzības sākumam, kad Arnolds vidusskolā iepazinās ar savu nākamo dzīvesbiedri Agru. Jau tad aizsākās

viņu kopīgās sarunas par mūziku, kopīgie koncertu apmeklējumi, un vēlākos gados šī draudzība turpinājās klavierdueta studijās, kopīgos dueta koncertos un beidzot arī kopīgā ģimenes dzīvē visa mūža garumā.

Arnolda Dimanta skolas gadu klavierspēles skolotāja Gunta Boža dalās atmiņās par savu kādreizējo audzēkni:

“Arnoldu varētu raksturot ar dažiem vārdiem: gaišums, mērķtiecība, virišķība. Pie manis Mediņskolā viņš sāka mācīties pēc Siguldas mūzikas skolas pabeigšanas, bija ļoti mērķtiecīgs un motivēts, ar skaidru nodomu – gatavoties iestāties mūzikas augstskolā. Skolas gados guva labus panākumus klavierspēlē, kopā ar skolas orķestri kā solists spēlēja Bēthovena klavierkoncertu, un tajā laikā viņu ļoti pozitīvi ietekmēja draudzība ar Agru Liepiņu, nākamo dzīvesbiedri.

Uzstādītais mērķis tika sasniegts – kopā sagatavojamies iestāties mūzikas augstskolā. Toreiz šī iestāšanās konservatorijā ne vienmēr bija vienkārša, pianistiem bija jāiztur liela savstarpējā konkurence. Klavierspēles studijas konservatorijā Arnolds turpināja pianista Rafi Haradžanjanas klasē, bet pēc tam aizrautīgi strādāja savā dzimtajā Siguldā kā pedagogs un koncertmeistars, sadarbojās arī ar dzīvesbiedres, klavierspēles pedagoģes Agras Dimantes audzēkņiem.

Saikne un jauka sadraudzība mums turpinājusies arī vēlākos gados, Arnolds vienmēr aicināja mani uz saviem koncertiem. Atceros, ka, apciemojot mani vasarnīcā, viņš atveda ābolus no sava dārza, vienmēr bija ļoti laipns – gaiša un virišķīga personība.”

Vidusskolas laikā Arnolds Dimants jau bija nedaudz praktizējis klavierdueta spēlē kopā ar kursabiedru Helviju Stengrēvicu. Augstskolas studiju laikā dažādus duetus pašu priekam sāka spēlēt kopā arī ar Agru Dimanti, ar kuru bija devies laulībā 1983. gadā, bet pēc augstskolas beigšanas un klavierspēles diploma iegūšanas, redzot aktīvo Noras Novikas un Rafi Haradžanjanas klavierdueta darbos un, iedvesmojoties no viņu piemēra, abiem ar Agru radās vēlšanās turpināt tālākas profesionālās studijas Mūzikas akadēmijas maģistrantūrā, šoreiz – klavierdueta specializācijā profesores Guntas Sproģes (tagad – Guntas Rasas) klasē.

Viņu pirmā patstāvīgā duetu koncertprogramma tika nospēlēta 1991. gadā Siguldas Valsts ģimnāzijas zālē (koncertzāle “Baltais flīģelis” tolaik vēl nebija uzcelta). Maģistrantūras studijām sekoja arī veiksmīga dalība divos starptautiskos klavierduetu konkursos: Franča Šūberta mūzikai veltītā konkursā Visagīnā/Viļņā 1996. gadā un konkursā “Mūzika bez robežām” Druskininkos 2007. gadā, abos konkursos iegūstot gan laureātu nosaukumu, gan prieku un gandarījumu par paveikto. Kopā koncertēts gan Latvijā, gan arī Lietuvā, Polijā, Zviedrijā un Vācijā. 2019. gadā pie klausītājiem nonāca Agras un Arnolda Dimantu kopīgi ierakstītais klavierduetu albums “Latviešu komponistu klavieru dueti no klasikas līdz mūsdienām”, kas veltīts Latvijas simtgadei un Siguldas mūzikas skolas 60. jubilejai. Šie ieraksti mums visiem pieder kā paliekoša liecība par viņu abu sadraudzību dzīvē un mūzikā.

Jā, Arnolds patiesi bija ļoti, ļoti darbīgs savā ikdienā, arī ļoti sirsnīgs un izpalīdzīgs. Tieši tādu viņu vienmēr atceros. Arnolds atrada laiku gan saviem daudzajiem audzēkņiem tiešajā darba vietā Siguldas Mākslu skolā “Baltais flīģelis”, kur pedagoģiskajā darbā kopš 1990. gada aizvadīti vairāk nekā 30 gadi un kopā ar audzēkņiem gūti panākumi dažādos konkursos un festivālos, gan arī paspēja piedalīties Latvijas mūzikas skolu pedagoģu festivālu organizēšanā, dažādos Siguldas pilsētas pasākumos un arī konkursu rīkošanā.

Savs laiks viņam atradās gan distanču slēpēm ziemā, gan ritenbraukšanai vasarā, gluži apbrīnojama veidā līdztekus paspējot paveikt arī tik dažādos dzīves praktiskos darbus, piemēram, mājas un siltumnīcas būvēšanu, dārza kopšanu, vienmēr vasarās dāsni daloties ar lielisko tomātu ražu, kas iegūta no vairākiem simtiem šķirņu stādu. Arnolds Dimants bija rosīgs praktiķis, viņa rokas palīdzēja veikt un montēt video un audio ierakstus, labot un skaņot ērģeles, un kur nu vēl daudzie pasākumi saistībā ar ērģelniekiem...

Lai gan ērģelnieka profesija savulaik netika izvēlēta un ierastā dzīves ikdiena lielā mērā ritēja saistībā ar klavieru jomu, tomēr Arnolda Dimanta dzīvē ērģeles bijušas klātesošas visu dzīvi kā neatņemama sastāvdaļa un nezūdoša mīlestība. Ērģelspēles studijas pie Pētera Sipolnieka šai mīlestībai bija likušas labus pamatus.

Pētera Sipolnieka pēkšņā aiziešana mūžībā 1984. gadā īpaši satuvināja mūs – visus viņa bijušos studentus. Toreiz rīkojām vairākus sava Skolotāja piemiņas koncertus, daži no tiem notika arī Rīgas Domā. Atceros, ka Arnoldam Dimantam tajos gan bija liegts piedalīties, jo viņš nebija absolvējis Ērģeļu klasi, bet gan tikai mācījies ērģelspēli fakultatīvi, un Domā spēlēt drikstēja tikai ērģelspēles diplomu ieguvušie. Tā nu vienīgais, kā viņš mums šajos koncertos toreiz varēja palīdzēt, bija asistēšana.

Tā pamazām aizsākās Arnolda Dimanta asistenta gaitas Rīgas Domā, un tās turpinājās līdz pat 2021. gada nogalei, tātad vairāk nekā 35 gadu garumā. Šajos gados Doma ērģeles, to 124 reģistri, dažādās kombinācijas, iespējas un arī iespējamie niķi tika iepazīti līdz pēdējam sikumam. Varējām paļauties, ka istajā brīdī asistents koncerta laikā vajadzīgos reģistru slēdzus atradis zibenīgi. Ļoti sarežģītos skaņdarbos gadījās, protams, arī pa kādai nejaušai reģistru kļūdiņai, bet Arnolda dzirkstošais humors vienmēr glāba arī tādās reizēs.

Arnolds Dimants un Iveta Apkalna

Protams, Arnolds Dimants nebija vienīgais, kurš Rīgas Domā asistēja ērģelniekiem, bet viens no iecienītākajiem asistentiem – noteikti. Neraugoties uz vēlajiem Doma mēģinājumiem laikiem vakaros un salīdzinoši atālo dzīvesvietu Siguldā, viņš vienmēr bija atsaucīgs, ja viņu aicinājām palīdzēt. Dažkārt asistents bija nepieciešams arī citos Latvijas baznīcu ērģelmūzikas koncertos vai ierakstos, un arī tad Arnolds bieži devās līdz ērģelniekiem, kurp vien viņu aicinājām. Pagājušās vasaras ērģelnieku braucienā pa Zemgales baznīcām mūsu busiņu, protams, vadīja tieši Arnolds.

Jau par tradīciju bija kļuvusi viņa klātbūtne kopīgajos 31. decembra Vecgada koncertos Rīgas Domā “Ērģeļu skaņās atvadās gads”. Zinājām, ka šis datums ir Arnolda laulību datums, tādēļ šad un tad pēc šiem koncertiem mēdzām uzdāvināt mūsu asistentam garšīgu torti, lai vismaz nedaudz kompensētu prombūtni no mājām gada pēdējā dienā. Mēģinājumi un asistēšana Domā bija norunāta arī 2021. gada Vecgadam, bet tas vairs nebija lemts... Izpalika vēl daudzas citas Arnolda ieceres, tostarp ērģeļu atjaunošanas darbi Kārsavā un Daugavpilī, arī Latvijas Universitātes Lieļajā aulā.

Pēc Arnolda atmiņā paliek liela labestība, viss viņa paveiktais un vēl dzīves pēdējā vasarā Siguldas avīzes rakstīnā publicētie viņa paša novēlējumi: dzīvē vairāk meklēt prieku, visu labo, gaišo un vēlēt, domāt, darīt tikai labu, jo – dots devējam atdodas! 🌟